

Leikskólinn Arnarsmári

Skýrsla vegna umsóknar um Grænfána 2016

Hildur Kristín Helgadóttir og Rannveig Jónsdóttir tóku saman

Leikskólinn

Leikskólinn Arnarsmári sem stendur á Nónhæð í Kópavogi tók til starfa 7. janúar 1998.

Í Arnarsmára er starfað samkvæmt lögum um leikskóla nr. 90/2008 og Aðalnámsrá leikskóla sem menntamálaráðuneytið gaf út 2011.

Friðs leikur er aðalatriðið í öllu starfi í Arnarsmára, þar sem ímyndunarafli og sköpunargleði barnanna fær að njóta sín og lögð er áhersla á að efniviður skólans sé breytilegur, sveigjanlegur og skapandi og bjóði upp á fleiri en eina lausn.

Leikskólinn er fimm deilda; í austurhluta skólans eru tvær deildir, önnur fyrir eins árs börn og hin fyrir tveggja ára. Í vesturhluta hans eru einnig tvær deildir, önnur fyrir þriggja ára börn og hin fyrir fjögurra ára. Í Hreyfisalnum sem er í miðju hússins, eiga fimm ára börnin athvarf. Þar er lýðræði, sjálfræði og frumkvæði æft af kappi.

Markmið Arnarsmára er að laða fram í fari barnanna *frumkvæði, vináttu og gleði*.

Frumkvæði í hugsun, leik og starfi, ýta undir skapandi hugsun, að börnin leiti sjálf lausna í verkefnum, leysi sjálf deilur á jákvæðan hátt, ýta undir sjálfshjálpi þeirra o.fl.

Vináttu, samkennd, góð samskipti, samhjálpi, samvinnu; þetta eru þeir þættir sem ýtt er undir og lögð áhersla á að kenna börnunum.

Gleði; með því að ýta undir frumkvæði og vináttu og með því að hafa skýrar reglur þ.e. aga, þá verða börnin örugg um sig, líður vel og eru ánægð. Börnunum er kennt að nálgast hvert annað og leysa deilur á jákvæðan og uppbyggilegan hátt, þ.e. án ofbeldis.

Í tengslum við einkunnarorð skólans er lögð áhersla á ræktun ákveðinna dyggða. Þær eru iðjusemi, virðing, hlýðni/agi, heiðarleiki, fyrirgefning, tillitssemi og kurteisi. Unnið er sérstaklega með hverja

dyggð fyrir sig í fimm til sjö vikur í senn og þar er auðvelt að koma inn umhverfismenntinni sbr. bera virðingu fyrir náttúrunni o.fl.

Arnarsmári hefur verið Grænfánaskóli frá árinu 2010, en hafði nokkrum árum áður byrjað að molta og flokka rusl. Þema Arnarsmára fyrstu tvö árin var átthagarnir og 2012-2014 var það lýðheilsa. 2014-2016 voru þessi þemu sameinuð og haldið áfram með gott umhverfisverndarstarf.

Á meðfylgjandi hugarkorti má sjá hvernig unnið var með þetta þema í skólanum og hvernig það tengist aðalnámskrá;

<http://arnarsmari.kopavogur.is/media/leikskoli/Lydheilsa.pdf>

Umhverfisnefndin

Valið er í umhverfisnefndina eftir áhuga kennara en jafnframt er reynt að huga að því að einn komi frá hverri deild og eldhúsi. Fundað er á fimm vikna fresti.

Nefndin skipuleggur alla umhverfismenntina í skólanum, leggur það svo fyrir aðra kennara sem koma með athugasemdir ef þeim þykir þurfa. Nefndin hefur t.d. skipulagt flokkunar- og moltunarstarfið þannig að deildarnar skiptast á því mánaðarlega að flokka allt sem til fellur frá eldhúsi. Það sem ekki er hægt að nýta í leik og starfi fer í Sorpu. Það sem er lífrænt er moltað. Moltan hefur síðan verið notuð í kartöflugarða skólans.

Deildarnar skiptast einnig á að hafa svokallaðan „útigangsmann“ sem fer einn hring um lóðina á morgnana til að athuga hvort girðingin sé ekki alls staðar í lagi og hvort nokkuð leynist í garðinum sem gæti verið börnunum hættulegt. Börnin eru höfð með í öllu þessu starfi og auðvitað er hvert tækifæri notað til að uppfæða börnin um

umhverfisvernd og sjálfbærni. Umhverfisfræðsla er því samofin öllu starfi í leikskólum og þannig telur nefndin að börnin læri að bera virðingu fyrir umhverfinu.

Inni á heimasíðu skólans eru fundargerðir Umhverfisnefndar:

<http://arnarsmari.kopavogur.is/um-skolann/namid/umhverfisvernd/fundargerdir-umhverfisnefndar/>

Umhverfisráðið

Umhverfisráð Arnarsmára er alltaf skipað elstu börnunum, Gullmolunum, sem eru einungis níu þetta árið. Umhverfisráðið heldur fundi aðra hverja viku og ræðir umhverfismál og vinnur að endurnýtingu, t.d. með pappírsgerð. Einnig fara „umhverfiseftirlitsmenn“ og kanna hvernig gengur bæði úti og inni og benda hinum (börnum og fullorðnum)

á hvað betur megi fara. Það eru fjórir umhverfiseftirlitsmenn skipaðir á tveggja vikna fresti þannig að öll börnin í umhverfisráðinu fá að vera „umhverfiseftirlitsmenn“ næstum mánaðarlega.

Á heimasíðu skólans eru fundargerðir Umhverfisráðs:

<http://arnarsmari.kopavogur.is/um-skolann/namid/umhverfisvernd/fundargerdir-umhverfisrads/>

Mat á stöðu umhverfismála

Til að meta stöðu umhverfismála í leikskólanum var gátlisti Landverndar fyrir leikskóla fylltur út af umhverfiráðinu. Kennarinn las spurningarnar og leiðbeindi börnunum í gegnum matið. Það kom vel út, alls staðar broskarlar, nema að þau töldu yngstu börnin ekki vita neitt um flokkun og einnig að kennarar ljósrituðu ekki eða prentuðu alltaf báðum megin. Spurð um hvað þeim dytti í hug að skólinn gæti gert til að minnka úrgang, nefndu þau að nýta t.d. umbúðir og gömul eldhúsáhöld og tæki sem útileikföng. Einnig að nýta pappír betur, muna að setja ávaxtahýðið í jarðgerðartankinn og hætta að henda mat. Varðandi það hvað skólinn geti gert til að endurvinna, nefndu þau að búa til pappír úr gömlum blöðum, búa til kúlur úr pappír og síðan snjókarla úr kúlunum. Svo væri líka hægt að gera snjókarla úr pappírsrúllum og teikna og mála á mjólkurkassana og nýta þá til að geyma í. Svo mætti fara með gömul föt, kerti, plastflöskur, gler, málma, rafmagnstæki, tréstóla og pappa í Sorpu.

Eftirlit og endurmat

Umhverfisnefndin fundar reglulega og metur stöðuna, hvernig gengur og hvort farið sé eftir settum markmiðum og hvort eitthvað megi bæta eða breyta. Einnig eru umhverfiseftirlitsmennirnir stöðugt á ferðinni til meta stöðuna. Gátlisti Landverndar er hafður til hliðsjónar varðandi eftirlit og endurmat. Umhverfisnefndin er afar ánægð með hversu allir sem koma að þessu verkefni eru jákvæðir og samstíga. Þetta er orðinn hluti af menningu skólans.

Áætlun um aðgerðir og markmið

Markmið Arnarsmára sl. tvö ár með Grænfánapemanu *lýðheilsa og átthagarnir* var að bæta heilsu barna og kennara og auka vellíðan þeirra, bæði andlega og líkamlega. Það var gert með því að leggja áherslu á holla næringu, útiveru, hreyfingu, snyrtimennsku og með umræðum um heilbriggt lífni

almennt. Þannig og með iðkun dyggða teljum við að einkunnarorð skólans; frumkvæði, vinátta og gleði fái að blómstra í leikskólanum og börnum og kennurum líði vel, andlega og líkamlega. Umhverfisnefndin telur að þessum markmiðum hafi verið náð en þó þurfi þau stöðugt að vera í umræðunni.

Þegar kom að því nú að velja þema fyrir næsta tímabil, ákvað umhverfisnefndin að vera lýðræðisleg og hélt litla kynningu fyrir alla starfsmennina á þeim þemum sem kæmu til greina og síðan greiddu allir atkvæði. Þemað Neysla fékk yfirgnæfandi meirihluta atkvæða (15 af 26). Þannig að næstu tvö árin munum við velta fyrir okkur hvaða hlutir skipti okkur raunverulegu máli í lífinu, hvort við þurfum allan þennan mat, föt og hluti. Hvernig við getum minnkað neyslu okkar og hvað við getum nýtt betur og hvernig.

Á meðfylgjandi hugarkorti má sjá hvernig unnið verður með þetta þema í skólanum og hvernig það tengist aðalnámskrá;

<http://arnarsmari.kopavogur.is/media/0/Neysla.pdf>

Námsefnisgerð og tenging við aðalnámskrá

Aðra hverja viku er haldinn fundur í umhverfisráði sem skipað er elstu börnunum. Þar er staðan rædd og pappír endurunninn. Öll börnin í skólanum taka þátt í moltun, flokkun og endurnýtingu. Á hverju hausti fer Umhverfisráðið í ferð í Sorpu þar sem starfsemi fyrirtækisins er kynnt og hvernig hægt er að endurnýta marga hluti. Einnig fá þau með sér verkefnabók sem þau vinna ýmis verkefni tengd umhverfisvernd. Skrifaðar eru fundargerðir og er hægt að finna þær á heimasíðu skólans ásamt öllu því sem viðkemur Grænfána-verkefninu. Sú umhverfis- og lýðheilsufræðsla sem fram fer í Arnarsmára skilar sér, því foreldrar fá að heyra frá börnunum hvað verið er að gera og segja starfsfólki frá áhugasömum umræðum heima fyrir. Kennarar nota hvert tækifæri til að koma að fræðslu um umhverfismennt í öllu starfinu í skólanum.

Kynning á stefnunni

Skólinn hefur kynnt stefnu sína á heimasíðunni, þar eru settar inn fundargerðir umhverfisráðs, umhverfisstefna og umhverfissáttmáli skólans. Í matsal skólans er veggur þar sem umhverfismenntin er sýnileg fyrir gesti og gangandi. Foreldrar eru fræddir um hvað sé að gerast í

umhverfismálum á fundum sem haldnir eru innan skólans. Á skipulagsdögum kennara eru umhverfismálin rædd. Allir eru því vel meðvitaðir um hvað er að gerast í umhverfismálum í leikskólanum.

Umhverfissáttmálinn

Umhverfissáttmáli Arnarsmára hljóðar svo; „Við berum öll virðingu fyrir sjálfum okkur og náttúrunni og sýnum það í verki.“

Þennan sáttmála „undirrita“ öll börnin með nafni eða fingrafari og hann er síðan hengdur á umhverfisvegginn.

Grænánastarfið er í raun orðið hluti af menningu skólans og börnin þar af leiðandi hraust og vel þenkjandi um heilbrigt lífverni, flokkun, moltun og náttúruvernd. En auðvitað má aldrei láta deigan síga í þessum efnum og nauðsynlegt að halda því stöðugt við.

